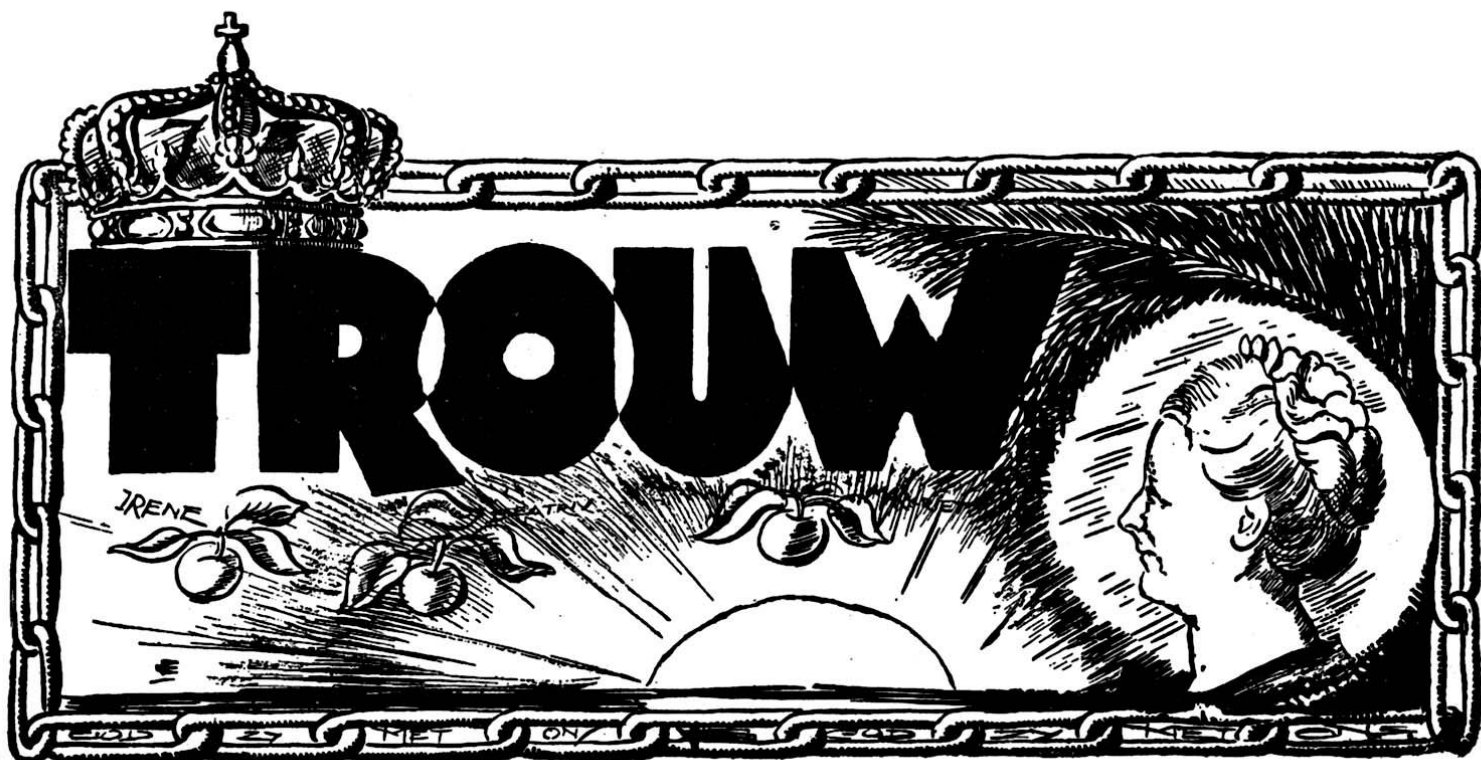

TWEEDE JAARGANG
No. 5

Ja, zij zullen
Zich vervullen
Deze tijden van geluk,

Deez' ellenden
Gaan volenden
En verpletterd wordt het juk.

MIDDEN
JUNI

DE ATLANTIC-WALL DOORBROKEN!

De 6e Juni, de dag der invasie, zal in de geschiedenis van dezen oorlog onvergetelijk blijken. De laatste fase van den oorlog tegen Duitschland is hiermede ingeluid. De directe stormaanval tegen het militaire bastion, dat Duitschland de laatste jaren had opgebouwd, is begonnen.

Het kan lang duren nog en het kan kort duren, deze aanval beoogt direct de vernieling van Duitschland en dat doel zal bereikt worden. Daarom: verheugen wij ons, al is het een verheuging met beving vanwege den jammer en de ellende, die deze laatste periode voor West-Europa en haar kinderen met zich brengen kan.

Duitschland heeft al zijn troeven uitgespeeld. De geallieerden hebben hun kaarten op tafel gelegd en zij hebben het sterkste spel. Dat is de beteekenis van den invasiedag.

De 6e Juni is voor Duitschland wat de 10e Mei voor ons was. En de 6e Juni zal den 10en Mei teniet doen. Dat is de profetie van den invasie-dag.

Wij zijn optimistisch over deze zaak. De Atlantische wal, waarover de Duitschers snoefden, dat de Engelschen er de bloem van hun jongelingschap voor zouden zien vallen, is op het oogenblik, dat wij dit schrijven, reeds over een breedte van 100 km doorbroken. En wel, naar Churchill gezegd heeft, met „unbelievable losses”, met ongeloofelijk kleine verliezen. Meerdere bressen zullen volgen. De geallieerde troepen zullen zich in menigte over West-Europa verspreiden. West-Europa zal aan zichzelf teruggegeven worden. Vrijheid en Christelijke beschaving zullen weer levenskansen krijgen. Het Westen zal de overhand bekomen en — daar moeten wij voor zorgen — behouden over dat afschuwelijke monster uit Midden-Europa, het Deutsche Rijk.

Wij zijn optimistisch, maar in onze vreugde en opluchting willen wij ons niet op de dingen verkijken. Met name niet op den tijd, die het kosten zal. Tot dusverre hebben de meeste menschen zich

vergist in de tijden. Er zullen tegenslagen komen. Het Deutsche leger is geslagen, niet verslagen nog. Het eigenlijke werk komt nog aan. Straks, als de bruggenhoofden gevestigd zijn en het eigenlijke leger, dat de opmarsch naar Berlijn moet maken, naar het vasteland is overgebracht, zal de periode der groote veldslagen beginnen. Dan krijgen wij weer den bewegingsoorlog op grooten schaal, die zijn mee- en tegenvallers hebben kan.

Wij zijn optimist, want ook Nederland is weer van de partij. Van de partij ginds en van de partij hier. Ginds vechten ook wij mee op bescheiden schaal. Ook onze oorlogsbodems, de Flores en de Soemba, doen mee aan de beschieting van den Atlantischen Wal en de bescherming der convoien. Ook onze koopvaarders voeren menschen en materiaal naar Normandië. En ook onze soldaten, onze vliegers vooral, mengen zich in het gevecht. Reeds werden de Nederlandsche Mitchell bommenwerpers uitdrukkelijk genoemd. Het gaat om onze bevrijding en wij zijn er zelf bij.

Ginds, maar ook hier. Met ingehouden adem wachten wij het oogenblik af, waarop het burgerlijk verzet in Nederland gekoppeld zal kunnen worden aan den militairen aanval. In straffe zelftucht en in stipte gehoorzaamheid aan de orders der Regeering en de bevelen van het geallieerd opperbevel, en zoo alleen, zal ons volk, zoowel door doen als door laten, medewerken aan de bevrijding.

Wij zijn optimist, want wij verwachten het tenslotte noch van het Oosten, noch van het Westen. Wij zijn optimist, omdat wij met Gerbrandy bidden om de overwinning.

Op wagens, paarden en op helden

Zij onze vijand stout

Wij zullen de eer en grootheid melden

Van God die ons behoudt.

PROCLAMATIE GENERAAL EISENHOWER

op 6 Juni 1944 tot de volkeren van bezet Europa

Volken van West-Europa !,

Troepen van het geallieerd expeditieleger zijn hedenmorgen op de Fransche kust geland. Deze landing maakt deel uit van het gemeenschappelijk plan der vereenigde volkeren voor de bevrijding van Europa. In samenwerking met onzen grooten Russischen bondgenoot. Voor U allen heb ik deze boodschap: Zelfs al heeft de eerste aanval niet in Uw eigen land plaats gehad, toch nadert het uur van Uw bevrijding. Alle patriotten, mannen en vrouwen, jong en oud, hebben een rol te spelen bij het behalen van de beslissende overwinning. Tot hen, die lid zijn van een geheime verzetsbeweging binnenslands of van buitenaf zeg ik: Volg de instructies, die gij hebt ontvangen. Tot de patriotten, die geen lid zijn van een georganiseerde groep zeg ik: Brengt Uw leven niet noodeloos in gevaar. Gaat voort met Uw lijdelijk verzet, totdat ik **U het sein geef om op te staan en den vijand aan te vallen!** Er komt een dag, dat ik Uw **vereende krachten** noodig zal hebben. Tot die dag aanbreekt, moet ik U de harde taak van **tucht en zelfbedwang** blijven opleggen.

Burgers van Frankrijk ! Ik ben er trotsch op, wederom de dappere Fransche soldaten onder mijn bevelen te hebben. Schouder aan schouder strijdend met hun bondgenooten zullen zij hun rol bij de bevrijding van hun vaderland waardig vervullen. Omdat de eerste landing op Uw grondgebied geschied is, herhaal ik tot U met des te meer nadruk de boodschap, die ik tot de volkeren van andere bezette landen in West-Europa richt. Volgt de instructies, die Uw aanvoerders U geven. Een ontijdige opstand van alle Franschen zou kunnen verhinderen om Uw vaderland later, als het critieke

oogenblik daar is, op de meest doeltreffende wijze te hulp te komen. Weest geduldig, maakt U gereed. Op mij als opperbevelhebber van het geallieerd expeditieleger rust de plicht en de verantwoordelijkheid, om alle maatregelen te treffen, die noodig zijn voor het voeren van den oorlog. Het is van het grootste belang, dat mijn bevelen vlug en bereidwillig worden uitgevoerd. Het effectieve bestuur in Frankrijk moet door Franschen in handen worden genomen. Ieder moet met zijn tegenwoordige werkzaamheden doorgaan, tenzij hem nadere instructies worden gegeven. Zij, die gemeene zaak met den vijand hebben gemaakt en hun land veraden hebben, zullen worden afgezet. Als Frankrijk van zijn onderdrukkers bevrijd is, zult gij Uw tegenwoordigers zoeken en U zelf de regeering kiezen, waaronder gij wenscht te leven. In den loop van dezen veldtocht, die de beslissende nederlaag van den vijand ten doel heeft, is het mogelijk, dat gij nog meer verliezen en schade zult lijden. Hoe tragisch deze ook mogen zijn, zij maken deel uit van den prijs, die voor de overwinning betaald moet worden. Ik geef U de verzekering, dat ik alles, wat in mijn vermogen is, zal doen, om Uw lijden te verzachten. Ik weet, dat ik op Uw standvastigheid mag rekenen, nu niet minder dan vroeger. De heldhaftige daden van de Franschen, die den strijd tegen de Nazi's en hun satellieten te Vichy hebben voortgezet, zoo wel in Frankrijk als in het Fransche Rijk, zijn voor ons allen een voorbeeld en inspiratie geweest.

Deze landing is slechts het eerste stadium van den veldtocht in West-Europa. In de toekomst zullen groote veldslagen worden geleverd. Op allen, die de vrijheid liefhebben, doe ik een beroep om aan onze zijde te staan. **Blijft vol vertrouwen. Onze strijdkrachten zijn vastberaden. Tezamen zullen zij zegevieren.**

OPROEP

van Minister-President
Prof. Mr. P. S. Gerbrandy

Onze minister-president hield op 6 Juni een rede tot ons volk van den volgende inhoud:

Mannen en vrouwen van Nederland,

Nu het groote oogenblik gekomen is, waarop de geallieerde strijdkrachten tot den machtigen aanval zijn overgegaan vanuit het Westen, heb ik enkele zeer ernstige woorden tot U te zeggen. Ik verzoek U, hiernaar met de grootst mogelijke aandacht te luisteren en mijn woorden, met inachtneming van alle noodzakelijke veiligheidsmaatregelen door te geven aan de betrouwbare landgenooten, die niet in de gelegenheid waren, naar mij te luisteren.

Landgenooten. Nu de geallieerde mokerslag neerkomt op Hitlers Atlantic Wall gaat door ons allen een siddering van ontroering. Onze mannen van leger, vloot, luchtmacht en koopvaardij hebben de taak te vervullen, welke door den militairen opperbevelhebber aan hen is toebedeeld. In de harten van ons allen stijgt de dringende bede op tot den Almachtige om hulp en bijstand in dezen voor ons zoo rechtvaardigen strijd. In nauw overleg met den geallieerden opperbevelhebber geef ik U daarom de volgende orders, waaraan, naar ik verwacht, iedere Nederlander, die van goeden wille is, zich zal houden. Mijn orders richten zich niet tot die speciale verzetsgroepen, die hun eigen orders hebben ontvangen en daaraan gevolg zullen geven. Ik richt mijn instructies tot hen, die **niet** lid zijn van een speciale verzetsgroep.

1. Gij zult geen daden van gewelddadig openlijk verzet plegen. Het zou den wreeden vijand slechts gelegenheid bieden represailles te nemen, veel en veel bloedige dan ooit te voren;
2. Zij, die redeneeren, dat zij hun leven gaarne veil hebben en zich dus niet willen laten weerhouden van iederen vorm van directe hulpverlening, zij op het hart gebonden, dat de represailles zouden uitstrekken over vele en vele onschuldigen. Wij kennen de Duitschers en ik herhaal dus met klem: **Geen gewelddadig openlijk verzet;**
3. Wat daarentegen wel geschieden moet, is: overal, waar onzichtbaar en onherkenbaar passief verzet mogelijk is, moet dit **onverbidde worden geboden;**
4. Daarnaast dient gij alles na te laten, wat den vijand van eenig direct of indirect voordeel zou kunnen zijn;
5. De vijand zal geen enkel middel om U te provoceeren en te misleiden ongebruikt laten. Weest overal, waar gij zijt of staat, op Uw hoede. Luister alleen naar de aanwijzingen, die wij van hieruit (Londen) zenden;
6. Zoodra van U een krachtiger actie wordt verwacht, zal dit op onmiskenbare wijze worden duidelijk gemaakt. **Nederlanders, bidt met ons om de zege. Leve het Vaderland!**

„ONVERANTWOORDELIJKE ELEMENTEN?“

29 Juni:

Verjaardag van Prins BERNHARD

In deze voor ons allen zoo gewichtige Junimaand, valt de verjaardag van Z.K.H. Prins Bernhard. Vier jaar geleden was deze dag het eerste symbool van onze herlevende hoop. Niemand onzer zal dien dag vergeten, toen heel Nederland zich met oranje tooide of een anjer droeg en daarmee zoowel zijn verknochtheid aan ons vorstenhuis, als zijn eenheid demonstreerde.

Het was de eerste blijde dag in die drukkende atmosfeer; waarin wij toch nog slecht's een flauw vermoeden hadden van de komende ellende.

Het was ook de laatste dag, waarop wij onze Oranjeliefde openlijk konden toonen, want die 24ste Juni was den Duitschers een doorn in het oog, die des te scherper stak, omdat onze hulde den Prins gold. Het was immers juist de Prins, op wien de venijnigste pijlen der laaghartige Duitse propaganda het meest waren gericht. Onze nationale demonstratie toonde met één slag aan, hoe weinig deze propaganda doel getroffen had.

Prins Bernhard was en is een der onzen. Hij had zich door zijn heldhaftig en kameraadschappelijk gedrag in onze oorlogsdagen een blijvende plaats veroverd in de harten van ons volk. De Prins heeft zonder aarzelen zijn plicht verstaan en onvoorwaardelijk de zaak van het recht tot de Zijne gemaakt. Hij heeft als soldaat gevochten naast en tezamen met onze eigen Nederlandsche jongens.

De vier lange oorlogsjaren hebben den band tusschen Hem en ons nog versterkt. Wij weten, dat Hij onze Koningin terzijde staat en met Haar hunkert naar den dag, waarop Hij mede onzen vaderlandschen bodem mag bevrijden van den vreemden overheerscher. Zeven jaar geleden hebben wij den jongen charmanten Prins welkom geheeten als gemaal van onze geliefde Prinses. Thans is Hij meer dan dat. Wij weten nu, dat wij in de ure der beproeving op Zijn trouw kunnen verlaten. En dat zegt heden ten dage voor ons meer dan vele schoone woorden. Prins Bernhard draagt als eertitel: „Prins der Nederlanden“. Hij is dit thans in vollen zin des woords.

Dezen Prins bieden wij onze hartelijke gelukwensen aan. God behoeft Z.K.H. ook in de komende gevaren en brenge Hem, vereenigd met het gansche prinselijke gezin spoedig terug in een vrij en gelukkig Nederland. Leve de Prins, leve het vaderland.

Aan alle illegale werkers, die daadwerkelijk verzet willen en zouden kunnen plegen, wordt, op grond van een voorschrift van het geallieerd opperbevel, opgedragen niets te doen zonder opdracht van de leiding hunner organisaties.

De samenwerkende illegale organisaties.

haat, Wilt U en de Uwen dit ook niet gevoelen? Het is dikwijls moeilijk, maar het kan".

Zoo gaan onze jongens den dood tegemoet, volkomen bereid en dapper, in de rustige zekerheid hun leven te offeren voor een goede en rechtvaardige zaak.

In de dagbladen worden deze helden ons voorgesteld als „onverantwoordelijke elementen“, als „vrijbuiters“ en „gewetenlooze communisten“. Dit is wel een schrille tegenstelling met het beeld, dat ons uit boven geciteerde brieven tegemoet treedt.

Het Nederlandsche volk herinnere zich telkens weer, dat deze jongens en hun nog strijdende kameraden de dragers zijn van het verzet. Wie zou de duizenden onderduikers moeten voeden, indien niet een stel krante kerels telkens hun leven waagden om de „rechtlozen“ te voorzien van wat hun toekomt?

Wanneer wij als volk na den oorlog aanspraak mogen maken op een fiere verzetshouding tijdens de bezetting, dan zal dit hoofdzakelijk te danken zijn aan hen, die in den meest letterlijken zin des woords bereid waren hun leven te offeren voor de zaak der vrijheid. De strijd is nog niet ten einde. Ook in de laatste periode zullen nog slachtoffers vallen. Zij ieder van ons tot dezelfde volkomen overgave bereid, die aan het leven van velen, die ons voor gingen, zulk een verheven glans verleende.

Op denzelfden avond, dat de nieuwsbladen ons het verheugend bericht brachten van de landingen der geallieerde troepen op de kust van Normandië, meldde zij tevens de ter dood veroordeeling van 24 moedige Nederlanders. Van 22 hunner was het vonnis onmiddellijk voltrokken. Zij zijn niet de eenigen, die in den laatsten tijd ten offer vielen aan de vervulling van hun vaderlandschen plicht. Ook in den vroegen ochtend van 11 Mei werden twee onzer jonge mannen gefusilleerd, in hoofdzaak om hun werkzaamheid voor de illegale pers. Bovendien vonden in de laatste weken nog 27 anderen op deze wijze den dood.

En zoo gaat het door, maand in, maand uit. De besten van onze jongens worden door den vijand weggevaagd, omdat zij den moed hadden, het verzet tot het uiterste door te voeren.....

In den oorlog is er in het algemeen geen selectie. Duizenden jonge menschen sterven dagelijks aan de fronten in Oost en thans ook in West. Honderden wagen dag aan dag hun leven in de lucht en op zee. De bombardementen vernietigen honderdduizenden menschenlevens zonder onderscheid van leeftijd en geslacht. De oorlog is een hard bedrijf en het kan vreemd schijnen om stil te staan bij den dood van een paar dozijn Nederlandsche jongens, wier leven niet kostbaarder lijkt dan dat van hen, die in de massale vernietiging den dood vinden.

Toch is er alle reden voor een eerbiedig herdenken van hen, die vielen dóór het vuurpeloton van den vijand. Want hier is er wel selectie. Dit zijn de trouwsten, de dappersten, de edelsten. Dit zijn de jonge mannen, die den nek niet wilden buigen onder het juk van den onderdrukker, maar die fier en onvervaard zich in onvermoeiden strijd teweergesteld hebben. Zij kenden de consequenties van hun houding. Zij wisten, dat hun leven, voor ieder onzer een zoo kostbaar goed, op het spel stond.

Doch zij aarzelden niet; toen ons leger de wapens moest strekken, zetten zij den strijd voort. Zij zochten zichzelf niet, zij trachtten zich niet in den zwarten handel ten koste van anderen te verrijken, zij probeerden niet zich op allerlei wijzen veilig te stellen of zich te onttrekken aan de gevaren van dezen tijd.

Zij volgden de roepstem van hun plicht en gaven zich geheel, zonder eenige reserve. Niemand dwong hen hiertoe, vrijwillig hebben zij den handschoen opgenomen, die de vijand ons had toegeworpen. Daarom zijn zij onze helden, wier nagedachtenis wij in hooge eere houden.

Telkens blijkt weer, dat deze jonge mannen zich wel degelijk bewust waren van de strekking en draagwijdte hunner daden. Zij handelden uit een zedelijk-religieuze levensovertuiging, die bezieling gaf aan hun geest en trouw aan hun hart. Het was hun ernst met hun strijd tegen den verraderlijken vijand.

Fier klonken de woorden van één hunner na zijn berechting door de rechtszaal: „Wat ik gedaan heb, heb ik uit overtuiging gedaan en ik ben bereid daarvoor te sterven“.

Dezelfde bewuste doelstelling komt herhaaldelijk uit in de brieven, die zij in de gevangenis schreven. Zoo schreef een jonge man o.m. aan zijn vrouw: „Wat er met ons gebeurt, is niet van belang“. „Mag Gods Naam maar eer ontvangen. 't Ga ons goed of 't ga ons slecht. Dat alleen is ons verlangen“. „'t Vaderland zal herrijzen. Wij zullen een moeilijken tijd krijgen, maar met Gods hulp zal ons Vaderland weer opgebouwd worden. En dat we een Christelijke samenleving en regeering krijgen, gebaseerd op liefde voor God, Nederland en Oranje, tegen den anti-Christ, tegen den geest uit den afgrond. Ik hoop, dat ik dat nog mag beleven, en zoo niet, dan heb ik toch daarvoor gevochten. Ik hoop niet tevergeefs geleefd te hebben..... ik hoop, dat mijn jongens later ook vechten zullen voor Koning Jezus en het Vaderland, als vurige Oranjeklanten. Wij, als Nederlanders, kunnen nooit vergeten, dat onder Oranje ons volk zich heeft vrijgevochten en onafhankelijk werd“.

Roerend is zijn afscheidsbrief, geschreven vlak vóór de executie: „Liefste, je moet me niet beklagen, maar benijden. Ik weet waarvoor ik sterf en ik weet zeker, dat ik daarheen ga, waar Jezus mij en ons allen is voorgegaan. Ook voor mij is een plaats bereid. Jezus, mijn Verlosser, leeft..... Ik heb, onzen God zij dank, niet tevergeefs geleefd. Ik dank Hem daarvoor. Ook dat ik mag sterven op mijn eigen vaderlandschen bodem. Ook in mijn sterven zal Hij verheerlijkt worden. Voor God en Vaderland..... Tot weerziens in 't Vaderhuis“.

Zijn oudste zoontje vermaant hij een steun voor zijn moeder te zijn en zich niet te laten leiden door haat. „Denk aan Jezus' woorden: Hebt Uw naasten lief als Uzelven“.

Dezelfde gevoelens treden ons uit de brieven van zijn vriend tegen, die met hem werd ter dood gebracht. „Wij gevoelen geen

Waarschuwing

in het bijzonder aan hen, die binnen 35
(vijf en dertig) km van de kust wonen.

De luchtoorlog is in een nieuwe fase getreden. Hevige bombardementen zullen plaats vinden langs de geheele westkust van Europa.

Wanneer Uw stad gebombardeerd zal worden, zullen, indien mogelijk, geallieerde vliegtuigen tevoren door het uitwerpen van pamfletten waarschuwen. Deze waarschuwing kan minder dan één uur vóór den aanval gegeven worden. Dan is snel handelen Uw eenige redding. Indien U deze waarschuwing bereikt, verlaat dan de stad onmiddellijk en vertel het onderweg aan alle burens, die de waarschuwing niet vernomen hebben.

Mijdt de hoofdwegen en kies zooveel mogelijk zijwegen en paden door de velden.

Vertrekt te voet en neem niets mee, wat ge zelf niet dragen kunt. Tracht zooveel mogelijk het land in te gaan, minsten 2 km van de buitenwijken van Uw stad af, zoover mogelijk verwijderd van wegen, spoorwegen en bruggen.

Vormt geen groote groepen, welke door vliegeniers voor troepenconcentraties kunnen worden aangezien.

Diegenen onder U, die de steden binnen de 35 km-gordel nu reeds verlaten kunnen, moeten dit doen. Wie nu niet weg kan gaan, wacht op de waarschuwing, die gegeven wordt.

REGEERINGSBESLUITEN OVER ONS STAATSBESTEL.

Zaterdag 3 Juni heeft de Minister-President, Prof. Mr. P. S. Gerbrandy een rede gehouden, waarin hij preciese mededeelingen deed over de maatregelen, die de Regeering heeft genomen, ten aanzien van het burgerlijk bestuur van ons land onmiddellijk na de bevrijding. Het deel van zijn rede, dat daarover handelt, laten wij hier volgen, zoodat elk onzer zich een gedachte vormen over wat komen gaat:

Op bestuursgebied zijn drie Koninklijke besluiten vastgesteld, waarbij ik opmerk, dat onder de huidige omstandigheden deze K.B.'s kracht van wet hebben. Ten eerste het besluit op de buitengewone staat van beleg, stelt een bijzondere staat van beleg in en kent aan het militair gezag tijdelijk noodbevoegdheden toe, die het echter moet uitoefenen onder verantwoordelijkheid aan en van de Regeering; terwijl de burgerlijke bestuursorganen in stand blijven. Het tweede, het zuiveringsbesluit waarborgt snelle verwijdering uit alle overheidsorganen van die menschen, die tijdens de bezetting bewezen hebben hun plicht tegenover ons volk niet te beseffen en onderzoek naar het gedrag van elken ambtenaar, dat niet boven verdenking verheven is. Tenslotte voorziet het bestuur in de tijdelijke organisatie van de rechtelijke macht door maatregelen om te voorkomen, dat de rechtsspraak na de bevrijding vast zou loopen. Daarnaast moet nog de laatste hand gelegd worden aan een eerste voorziening in het bestuur der gemeenten, provinciën en in het centraal verteenwoordigend college. Hierbij wil ik één zaak vooropstellen: de Nederlandsche staat kent gemeenteraden, provinciale staten en Kamers. Geen mensch, op welke plaats van het nationale leven hij ook is gesteld, heeft het recht aan deze instellingen te tornen. Al de leden der Regeering hebben een eed afgelegd op de Grondwet, die deze instellingen vastlegt in het staatsbestuur. Er bestaat dan ook geen probleem, dat het bestaan van deze lichamen als zoodanig betreft. Er bestaat alleen het probleem, hoe te handelen nu het bijeenkomen van de op gewone wijze gekozen Raden, Staten en Kamers verlamt. Dat vraagstuk kan op zeer verschillende wijzen worden opgelost. Welke oplossing echter ook gekozen wordt, er mag nimmer eenige sprake van zijn, dat in een oplossing een element ligt, dat het voortbestaan van deze instellingen als zoodanig in twijfel zou stellen. Een goede oplossing moet het karakter dragen van een noodregeling, die het bestaan van deze constitutioneele instellingen uitgaat. Minister Burger zal U over het voorloopig bestuur en de berechting der landverraders nog een en ander zeggen.

Voor de voorziening van bevrijd Nederland met goederen heeft de Regeering getracht via drieërlei wegen te zorgen, zulks binnen de vrij enge beperkingen door omstandigheden gesteld. In de eerste plaats heeft de Regeering zelf sinds enkele jaren die goederen gekocht, waaraan behoefte zal bestaan en die niet voor de oorlogvoering gereserveerd waren. Dat waren er slechts weinig. Daarom

hebben, als tweede en voornaamste voorziening, de geallieerde militaire autoriteiten ons toegezegd, dat zij binnen de grenzen, gesteld door de militaire behoeften aan goederen en scheepsruimte, ons land gedurende de eerste zes maanden zoo goed mogelijk zullen voorzien van de noodige goederen, met name geneesmiddelen en levensmiddelen. Er moet echter rekening mee worden gehouden, dat gezien de geringe scheepsruimte, voor dit doel beschikbaar, groote beperkingen aan deze regelingen zijn gesteld. Daarnaast zal als derde voorziening de UNRRA deze taak overnemen.

De maatregelen op financieel gebied, die welke beslist in de rechtskracht van de verodeningen van den bezetter, de zaak der repatriatie, de werkloozenzorg en de voorziening in de eerste nood der oorlogsslachtoffers, de pogingen tot herstel van radioverbindingen en van de radio-omroep bespreek ik op dit oogenblik niet.

Over de aan Duitschland bij het eindigen der vijandelijkheden op te leggen regelingen is met de regeeringen der andere bezette landen uitvoerig overleg gepleegd, dat al op vele punten tot overeenstemming heeft geleid.

Plannen voor de wederopbouw, zoowel van de Koninklijke Landmacht als van de Luchtmacht en van de Marine, liggen klaar of worden op het oogenblik gereed gemaakt.

KABINETSWIJZIGING.

De regeeringsvoorlichtingsdienst meldt:

De regeering heeft het na rijpe overweging noodig geoordeeld eenige ingrijpende wijzigingen in arbeidsverdeling en werkwijze van het kabinet aan te brengen met het oog op de huidige en komende geburenissen. Daarentrent kan thans het volgende worden medegedeeld:

Allereerst heeft daarbij het beheer van de Ned. koopvaardijvloot haar bijzondere aandacht gevraagd. De Nederlandsche vloot moet niet alleen haar zware oorlogstaak blijven voortzetten, totdat Nederland en Ned.-Indië bevrijd zullen zijn, maar moet tevens haar grootst mogelijke bijdrage kunnen leveren tot het economisch herstel van het Koninkrijk. Daarom is besloten een afzonderlijk Departement van Scheepvaart en Visscherij in te stellen onder leiding van een vak-minister. De zorg voor de scheepvaart, voorzoover voordien ressorteerende onder het Departement van Handel, Scheepvaart en Nijverheid is in verband hiermede toevertrouwd aan den Heer J. M. de Booy, oud-zeeofficier en Directeur der B.P.M., die reeds sinds 1940 als vice-voorzitter der Ned. Scheepvaart- en Handelscommissie op actieve wijze bij de exploitatie der Ned. Koopvaardij was betrokken. Bij zijn intrede in het kabinet heeft de heer De Booy zijn ontslag genomen als directeur der B.P.M., als lid van den Buitengewonen Raad van Advies, waarvan hij eveneens sinds de oprichting van dien Raad deel heeft uitgemaakt en als lid van de Ned. Scheepvaart en Handelscommissie. De heer De Booy zal zich dus geheel aan zijn nieuwe functie, de leiding van het Departement van Scheepvaart en Visscherij kunnen wijden.

Aan den Heer Kerstens werd de leiding van het Departement van Handel, Nijverheid en Landbouw aangeboden. Laatsgenoemde heeft zich echter met de herindeeling en de mutaties op dit tijdstip en onder deze omstandigheden niet kunnen vereenigen en heeft aan H.M. de Koningin zijn ontslag aangeboden, hetwelk hem eervol verleend is onder dankbetuiging voor de aan H.M. en aan het Koninkrijk onder zeer moeilijke omstandigheden bewezen vele en gewichtige diensten. Ook de Minister van Justitie heeft ontslag gevraagd. H.M. de Koningin heeft evenwel dit verzoek in nadere overweging genomen. Het Departement van Handel, Nijverheid en Landbouw zal tevens, om de onder de huidige omstandigheden noodzakelijke eenheid in het financieel-economisch beleid te bevorderen, worden waargenomen door den huidige minister van Financiën, Ir. J. v. d. Broek. Voorts is ook in de bezetting van de Departementen van Binnenlandsche en Algemeene Zaken wijziging gebracht. Bij de naderende invasie van Europa moet ernstig rekening gehouden worden met de mogelijkheid, dat de Minister van Binnenlandsche Zaken als een der eersten in Nederland moet terugkeeren, onder omstandigheden, die een sterke fysieke weerstand vereischen. De vraag rees, of de heer Van Boeyen sterk genoeg is om deze taak zoo noodig te kunnen vervullen. Aangezien hij een zoo spoedig mogelijke aanwezigheid van den Minister van Binnenlandsche Zaken in Nederland een dringende eisch achtte, oordeelde hij het juist zijn portefeuille ter beschikking te stellen van H.M. de Koningin, die deze zienswijze waardeerd en daarmede instemmend, zijn ontslagaanvraag als Minister van Binnenlandsche Zaken heeft aanvaard onder dankzegging voor de vele en gewichtige diensten aan den lande in moeilijke omstandigheden bewezen. Tegelijkertijd is de

Vervolg op pag. 8

BINNENLANDSCHE KRONIEK

De invasie.

De reactie, die de invasie van de geallieerde legers in Normandië op de bevolking hier te lande te weeg gebracht heeft, kunnen wij als volgt karakteriseren: overheerschend was aanvankelijk een gevoel van opluchting. De baan werd gebroken. Al het invasie-gepraat was dus niet alleen zenuwenoorlog en krijgslist. Daar gaat wat groots verricht worden!

De stemming van ons volk wordt vervolgens gekenmerkt door de herleving van de hoop. Er was den laatsten tijd een toenemende oorlogsmoeheid waar te nemen. De schijnbare rust op militair gebied, gepaard aan den toenemenden druk van de Duitsche terreur werkte dat sterk in de hand. Met één slag is de stemming geweken. De invasie werkt den verzetsgeest in de hand. Het gaat weer goed! En wij zullen er zelf bij zijn!

Tenslotte kan worden gezegd, dat ons volk de invasie met groote evenwichtigheid heeft begroet. Nergens kwam het tot uitbarstingen van het overkropt gemoed. Nergens hoorden wij van daden van onberaden verzet. De illegaliteit heeft zichzelf goed in de hand. Laat dat zoo blijven. Wij verwijzen naar de in dit nummer weergegeven oproep van onzen minister-president.

Het verzet der Spoorwegen.

De invasie werkt den verzetsgeest in de hand. Nu wil niemand natuurlijk meer naar Duitschland! Nu laat niemand zich natuurlijk meer inschakelen in de Duitsche oorlogseconomie! Nu, minder dan ooit, spitten wij (palen slaan inbegrepen) voor den vijand!

Voor de directie der Nederlandsche Spoorwegen schijnt ons dan ook nu het oogenblik gekomen om zich van de dwalingen haars weegs te bekeeren. Nu of nooit!

Eind Mei ontvingen de Spoorwegen van den „Bahnbevollmächtigte“ een brief, waarin de regeling vervat is, volgens welke de Spoorwegen zullen worden uitgekamd ten behoeve van bijzondere diensten voor de Duitsche weermacht. Al het personeel, dat eenigszins gemist kan worden, waarbij een strenge maatstaf moet worden aangelegd, zal worden aangewezen door Duitschers in overleg met de betrokken Nederlandsche chefs.

De Directie heeft dezen brief ter kennis gebracht van de Hoofden van Dienst, met verzoek in voorkomende gevallen dienovereenkomstig te handelen.

Zij deed dit op den dag der invasie.

Het staat vast, dat dit verzoek der directie in strijd is met de opdracht der Nederlandsche regeering.

Het staat vast, dat men niet moet medewerken aan deze steeds verdergaande inschakeling der Spoorwegen aan de Duitsche oorlogvoering.

De Nederlandsche Spoorwegen zijn gedurende de bezetting veel te meegaand geweest. Zij hebben speciale treinen ingelegd voor de wegvoering der Joden. Zij hebben speciale treinen ingelegd voor de wegvoering van onze krijgsgevangenen. Zij hebben zich geheel laten inschakelen voor Duitsch militair vervoer, hetwelk hun volgens de „Aanwijzingen“ der Regeering verboden was!

Men kon immers niet anders? De Spoorwegen, die indertijd de extra-treinen om de krijgsgevangenen beroeps-officieren naar Duitschland te voeren hadden klaar staan, hebben zelfs niet op eenige wijze aan iemand kennis gegeven van het feit, dat zij aldus van de leugachtige voorspiegelingen, waardoor de beroeps-officieren in de val gelokt werden, op de hoogte waren.

De houding der Nederlandsche Spoorwegen is slecht. Thans is het invasie. De Nederlandsche Spoorwegen dienen hun houding radicaal te herzien.

Volhouden!

De invasie geeft de burgerlijke verzetsbeweging weer meer perspectief. Het onprincipieele en energielooze: wat bereik je ermee? wordt nu door de praktische feiten achterhaald. Wij zien den samenhang van de militaire oorlogvoering en het burgerlijk verzet. Daarom is het goed ons juist nu met kracht te weer te stellen tegen den arbeidsinzet.

Op een paar van de jongste, door de Duitschers getroffen maatregelen vestigen wij daarom de aandacht:

Ten eerste, ook personen, ouder dan 45 jaren, kunnen tot dienst verplicht worden. In sommige gevallen gaat het arbeidsbureau tot zestig jaar. Ook voor Duitschland.

Ten tweede, het tweede gedeelte der lichten van den Nederlandschen Arbeidsdienst, dat op 13, 14 en 15 Juni zou worden ontslagen, zal niet naar huis terugkeeren, maar direct naar den Arbeidsinzet overgaan. Van deze jongens wordt een deel in opleidingswerkplaatsen te werk gesteld, een ander deel gaat naar Duitschland, een derde deel zal worden gebruikt voor „bijzondere diensten“.

Ten derde, de gemeenten zullen in totaal 20 % van haar personeel moeten afstaan, gerekend naar de getalssterkte op 1 Januari 1943.

Ten vierde, bij de distributiediensten zal een onderzoek ingesteld moeten worden naar het personeel, dat daar nog werkzaam is en geboren is in de jar 1917 tot en met 1925. Voorzover dit personeel geschikt is voor Duitschland, moet het naar dat land gezonden worden. Anders moeten zij bij weermachtsbedrijven hier te lande te werk gesteld worden. Alleen als dit laatste niet kan, mag men bij den distributiedienst blijven.

Wij moet tot den laatsten dag paraat blijven in ons verzet tegen deze maatregelen.

De kabinetswijziging.

Elders in dit nummer vindt men een officieele mededeeling van de regeeringspersdienst over de mutaties in den kring der ministers. Minister van Boeyen is vervangen door Minister Burger. Deze wijziging lag in de lijn eener normale ontwikkeling. Minister Burger had als minister zonder portefeuille de saneering van het ambtenaren corps voorbereid en — naar wij nu vernemen — ook die van de pers. Om dit voorbereide werk straks uit te voeren moet men echter Minister van Binnenlandsche Zaken zijn. Vandaar deze mutatie.

De tweede belangrijke wijziging is de splitsing van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart. Teneinde den juiste man op de juiste plaats te krijgen werd de heer De Booy benoemd tot Minister van Scheepvaart en Visserij. Het is duidelijk, dat dit Departement een van de weinige departementen is, die ook tijdens den oorlog in Engeland volop werk hebben. Daaronder ressorteert immers onze geheele koopvaardijvloot, die in dienst van de geallieerde zaak vaart. Daarom is dit een uiterst belangrijk Departement, en het is van belang daarvoor de bekwaamste beschikbare kracht te krijgen. Het schijnt, dat de heer Kerstens met deze regeling niet tevreden was en daarom heengegaan is.

Blijkbaar heeft men door een en ander een zekere angst gehad dat er uit deze wijziging politieke conclusies zouden worden getrokken, omdat de heer Kerstens Roomsch-Katholiek is. Vandaar waarschijnlijk, dat ook de Minister van Justitie, de heer Van Angeren, die eveneens Roomsch-Katholiek is, ontslag vroeg, hetwelk echter door H.M. de Koningin niet is verleend. Minister Gerbrandy heeft dat willen ondervangen, door den heer De Booy aan te duiden als vak-minister, een anders eenigszins ongewone betiteling.

Wij gelooven niet, dat men op dit oogenblik voor dergelijke overwegingen al te beducht behoef te zijn. De politieke samenstelling van ons Kabinet in Engeland is gezien de omstandigheden op het oogenblik niet van overwegende betekenis. Het gaat nu alleen om het doeltreffend voeren van den oorlog. Straks, wanneer de Regeering weer met algemeene politieke problemen te doen krijgt en daar beslissingen in mot nemen, is die politieke samenstelling van het grootste gewicht.

Geen gekanker.

De oorlog maakt slachtoffers, ook onder de burgerbevolking. Niet alleen door de Duitsche, ook door de geallieerde oorlogsvloot, vallen er zulke slachtoffers. In Frankrijk en in België zijn er onder de burgerbevolking talrijke dooden en gewonden geweest tengevolge van de bombardementen op het Duitsche vervoerwezen. Ook te onzent zijn dooden te betreuren als gevolg van het beschieten van treinen door geallieerde vliegtuigen.

Dat zal nog wel veel erger worden, als het land eens werkelijk gevechtsterrein wordt. Generaal Eisenhower wijst er op in zijn proclamatie aan het Fransche volk: Verliezen en schade hebben wij te wachten. Maar, zoo gaat de generaal verder, hoe tragisch deze ook mogen zijn, zij maken deel uit van den prijs, die voor de overwinning betaald moet worden.

Wij onderschrijven dat. En daarom: geen gekanker daarover. De oorlog is vreeselijk. Maar wij willen den oorlog winnen. En daarom moeten wij ook de lasten daarvan ook innerlijk aanvaarden. Maar al te veel menschen willen wel vrij worden, maar zij willen alleen maar op een voor hen gemakkelijke manier vrij worden. Die mogelijk-

ZAAIZADEN EN POOTGOED VOOR DEN VIJAND.

De beschikking over zaaizaad en pootgoed van prima kwaliteit is een factor van groot strategisch belang in den tegenwoordigen oorlog; voor een belangrijk deel is het welslagen van den oogst, met andere woorden de mogelijkheid om de bevolking te voeden, daarvan afhankelijk.

De Duitschers zagen dat zeer goed in. Toen ons land bezet was, zijn zij dan ook op onze zaadteelt — die van ouds her op een zeer hoog peil stond — afgesprongen als een bok op een haverkist. Zij hebben daarbij succes gehad, dat bewijst het volgende overzicht betreffende den uitvoer van zaaizaad en pootgoed (in duizenden kilogrammen):

	1940	1943
Zaaitarwe	564	1623
Zaaigerst	91	3894
Zaaihaver	74	3620
Zaailijnzaad	8822	5763
Graszaad	704	315
	1940	1943
Zaaierwten en -boonen	6346	7166
Groentezaden	2294	5751
Suikerbietenzaad	2315	2918
Pootaardappelen	92156	230595

Wat bracht de Nederlandsche zaadteelers er toe om den vijand te helpen bij de verkrijging van een voor hem zoo belangrijk product?

Het antwoord op deze vraag is niet lastig te geven. De gemiddelde uitvoerprijs steeg van 1940 op 1943 met 70 pCt., die van groentezaden eveneens met 70 pCt., die van zaaierwten en -boonen en van pootaardappelen met 100 pCt. Zoo zouden wij door kunnen gaan. Maar dit is wel voldoende. Het blijkt, dat de Duitschers hun portefeuille hebben geopend en de zaadteelers zijn voor dezen Mammon geknipt. In ruil voor de papieren producten van de bankbiljettenpers hebben zij den vijand van het voor hen zoo kostbare zaad voorzien.

Men oordeelt echter niet te vlug: Hun houding is geen uitzondering doch symptomatisch voor de houding van zeer groote deelen van ons volk. Zij zijn niet beter en niet slechter dan talloze anderen die aan de verleiding van het geld eveneens geen weerstand hebben kunnen bieden en zich thans verrijken aan leveranties voor de Duitsche weermacht. In een strijd waarin de hoogste waarden van het menschenlijke en nationale bestaan den inzet vormen, had men een andere houding verwacht; doch het geld, dat stom is, maakt bij velen recht wat krom is.

Het zou van een gebrek aan werkelijkheidszin getuigen, indien wij de illusie zouden hebben, dat nu nog een verandering in deze mentaliteit te verwachten ware. De oorlogswinstmakerij wegens leveranties aan den vijand zal blijven voortbestaan zolang de oorlog duurt.

Daarna dient echter krachtig te worden opgetreden. Het allerminste wat noodzakelijk is, is wel de confiscatie van het op deze wijze gewonnen geld.

heid is er echter niet. Daarom moet men zich onthouden van critiek op de geallieerden, ook als hun oorlogsvoering ons persoonlijk treft. Alle leed, dat ons in dezen oorlog treft, moet den Duitscher aangerekend worden. Hij deed ons deze ellende aan. Ook van de fouten en vergissingen, die de geallieerden maken en die tenslotte menschenlijk zijn, zijn de Duitschers in laatste instantie de onmenschenlijke veroorzakers. Blijft dat goed zien. En spreekt en handelt daarnaar. Wij verwijzen hiervoor nog naar het antwoord van de Engelsche bisschoppen op den oproep van kardinaal Van Roey, dat men elders in dit nummer aantreft.

Lectuurarmoede.

Deze oorlog laat een groote leegte over in onze bibliotheken. Vroeger kwam een groote stroom van buitenlandsche lectuur, zoowel op wetenschappelijk als op literair gebied ons land binnen. Sinds vier jaren staat dit stil. In dien tusschentijd is er in Engeland en Amerika ontzettend veel nieuw verschenen, waarvan zeer veel bij het einde van den oorlog uitverkocht zal zijn. Wij spreken de hoop uit, dat onze Regeering dit zal hebben voorzien en derhalve er op bedacht is geweest van de belangrijkste publicaties genoeg exemplaren te koopen om er na den oorlog onze bibliotheken mee aan te vullen. Indien zulks niet geschied is, zoo doe men alsnog wat men kan op dit gebied.

TOENEMENDE ONTUCHT

Een der ernstigste gevolgen van de bezetting is het geweldige toenemen der geslachtsziekten in aantal en ernst der gevallen. In sommige plaatsen is het grootste gedeelte der uitgaande meisjes besmet. Behalve de publieke vrouwen en „strooweduwen“, wier mannen in Duitschland werken, zijn dit vooral meisjes van 14—20 jaar, die zich met Duitsche militairen inlaten.

Bij een razzia in een café te Utrecht werden 63 vrouwen meegenomen, waarvan 58 besmet bleken. Meisjes van 15 met baby en ziekte komen zeer veel voor. Doctoren meenen, dat de ziekte voornamelijk door Duitsche soldaten uit Frankrijk wordt medegebracht en ondanks streng medisch onderzoek zich verder verbreidt. Het aantal vrouwen, dat zich met Duitschers inlaat is legio. De Duitschers beweren, dat het Nederlandsche volk door en door ziek is. In sommige plaatsen, o.a. Utrecht, waar veel marine ligt, is de gezondheidstoestand zóó ongunstig, dat de Duitsche militaire autoriteiten overwegen, den omgang met Nederlandsche meisjes te verbieden met als straf: directe doorzending naar het Oostfront, in de voorste linies. In Utrecht worden regelmatig de amusementsgelegenheden door militairen uitgekamd, alle vrouwen meegenomen en op ziekte onderzocht. Is de vangst te groot, dan wordt alleen het persoonsbewijs afgenomen, dat eenige dagen later bij den dokter kan worden afgehaald, waar onderzoek volgt.

In dezen toestand ligt ook voor een invasieleger een zeer groot gevaar, waarop niet genoeg gewezen kan worden. Immers dezelfde vrouwen, die zich nu met Duitschers inlaten zullen later evengoed met de geallieerde soldaten connecties aanknoopen.

KARDINAAL VAN ROEY'S OPROEP.

Kardinaal van Roey heeft zich met een oproep tot de geloovigen gewend naar aanleiding van de zware Engelsche luchtaanvallen op Frankrijk en België. De Duitschers hebben dezen oproep uitgebuit voor hun oorlogspropaganda.

Tegenover dit onwaardige misbruik van den hartekreet van den Kardinaal gaven de Engelsche bisschoppen een waardig antwoord, waaruit wij citeeren:

„Uw oproep heeft diepen indruk op ons gemaakt, temeer waar wij de verschrikkingen kennen. Ook hier zijn tienduizenden Engelschen gevallen en honderden kerken verwoest. Wij hebben de Eng. regeering verzocht alles in het werk te stellen het aantal slachtoffers te beperken. De voorbereidende aanvallen zijn noodzakelijk voor de militaire operaties. Het Fransche volk kan niet wenschen, dat het succes van de geallieerde wapens onzeker wordt door niet eerst de verbindingen van den vijand aan te vallen“.

(N.B. In Engeland vielen meer dan 60.000 burgers door bombardementen.)

DE HOUDING DER BURGEMEESTERS.

Het is ons opgevallen, dat er den laatsten tijd telkens melding gemaakt wordt van burgemeesters, die gevangen genomen worden of die onderduiken, omdat zij weigeren aan de Duitschers de medewerking te verleen, die van hen gevraagd wordt.

Wij hebben vaak critiek uitgebracht op de houding in het verleden van vele burgemeesters, ook op de houding van burgemeesters, die nu om bovenbedoelde redenen gevangen genomen of ondergedoken zijn.

Wij stellen er nu ook prijs op om uiting te geven aan de waardeerding, die wij koesteren voor de huidige houding dezer burgemeesters.

DE ARBEIDSDIENST.

Het begint nu goed te worden. Zelfs de Ned. Arbeidsdienst moet beschermd worden. Het einde der bescherming is in 't zicht als de beschermers beschermd moeten worden.

Strafbaar gesteld is het zich onttrekken aan arbeidsdienstplicht, alsmede het opwekken tot het zich onttrekken daaraan en het helpen bij het zich onttrekken.

Natuurlijk trekt niemand zich daar iets van aan. Nu meer dan ooit moet niemand in den Arbeidsdienst trekken. Uit hetgeen wij in de Binnenlandsche Kroniek vermelden blijkt, dat de Duitschers den Arbeidsdienst in geval van oorlogshandelingen voor hun militaire doeleinden gaan gebruiken. Wij hebben steeds op dit gevaar gewezen. Nu wordt het werkelijkheid. In Frankrijk schijnt het reeds zoo te zijn. Daarom moeten de Arbeidsmannen nu zoo spoedig mogelijk gaan drossen en onderduiken.

DE OORLOG

DE INVASIE BEGONNEN

9 Juni 1944.

Eindelijk is het dan zoover, de invasie begonnen! Het eerste oogenblik konden wij het haast niet gelooven. Men heeft zich er blijkbaar een andere voorstelling van gemaakt: Stralend zomerweer, duizenden overvliegende machines en wat al meer. Gelukkig schijnen de Duitschers er ook een andere voorstelling van gehad te hebben. Wie denkt ook aan de mogelijkheid van landingsooperaties van legers van honderdduizenden bij volle maan en stormachtig weer met witte koppen op de golven? De verrassing was dan ook volkomen en de verdediging, de beroemde Atlantic-wal, kwam slechts aarzeland in actie, niet dan na een geweldig nachtelijk bombardement van „vliegende vestingen” en, bij het aanbreken van den dag (6 Juni) van zware eenheden der geallieerde vloot. Spoedig bleek, hoe juist het oogenblik gekozen was, want het nemen van het groote risico van de ruwe zee werd met volledig succes beloond: de verliezen bij de landing waren miniem, men heeft, dank zij de superieure geoefendheid der onderdeelen, 100 % der landingstroepen aan wal kunnen brengen. Men probeere zich te realiseeren wat het beteekent een dergelijke expeditie in elkaar te zetten en tot een goed einde te brengen. Samenwerking tusschen een vloot, bestaande uit tientallen slagschepen en kruisers, honderden torpedojagers en kleinere eenheden (waaronder de Nederl. kanonneerbooten Soemba en Flores) 4000 transportschepen en duizenden andere landingsvaartuigen met een luchtmade van 11.000 vliegtuigen van alle categorieën (waaronder alweer bommenwerpers van den Ned. marine luchtvaartdienst) moest Generaal Montgomery in staat stellen zijn eigenlijke actie op het vasteland te beginnen. Dit beteekende echter niet alleen het overbrengen van de troepen zelf met alle wapens, ammunitie, tenten (ter huisvesting) voedsel enz., maar ook het lossen van baggermolens, betonmachines (voor het aanleggen van wegen en vliegvelden), vrachtauto's, spoorwegaanleg, complete ziekenhuizen, veldpost enz. (De eerste veldpostbriefkaarten, geschreven op het vasteland, zijn reeds op den tweeden dag in Engeland aangekomen!). Thans zijn de bruggenhoofden zoo stevig gegrondvest, dat het vervoer met vrachtschepen kan geschieden, hetgeen het tempo van de transporten aanmerkelijk opvoert. Ononderbroken stroomden troepen en materiaal naar de landingshoofden. De Duitschers zeggen tot nu toe tien divisies te hebben geïdentificeerd. Op grond van hun eigen gegevens komt men echter tot veel hoogere cijfers. Hun luchtverkenning heeft pl.m. 1400 gelande zweefvliegtuigen — elk geschikt tot vervoer van 120 man met volledige uitrusting, lichte tanks, pantserafweerkanonnen enz. — geteld, hetgeen duidt op vervoer van rond 150.000 luchlandingstroepen, buiten de parachutisten en de vanuit zee gelande divisies.

Wat zijn de verrichtingen van deze formidabele troepenmacht? Het is moeilijk zich hiervan op grond van de schaarsche Londensche berichten een juist inzicht te vormen. Vergelijkt men echter de summier geallieerde berichtgeving met de Duitse officieele en officieuze uitlatingen, dan komt men ongeveer tot het volgende beeld. De landingen vanuit zee hadden hoofdzakelijk plaats tusschen de mondingen van de Seine en de Vire, en aan den voet van

het schiereiland van Cherbourg (Contentin). Het is niet duidelijk of de pogingen tusschen de Seine en de monding van de Orne (ten N.O. van Caen) werkelijk gemeend waren of door de verdedigers verijdeld werden. Hoe dan ook, er is thans tusschen Orne en Vire een aaneengesloten front van een honderdtal km gevestigd, vóór een landingshoofd van een kleine 20 KM diepte. Tevens zijn op het schiereiland Contentin meerdere divisies Amerik. valschermjagers gedaald, kennelijk om het schiereiland tusschen Carentan en de Golf van St. Malo af te sluiten, teneinde het heele gebied ten N., met de groote haven Cherbourg, tot het ware landingshoofd van de geheele onderneming te maken. Hun egestellingen werden op groote schaal door luchlandingstroepen versterkt. De lengte van de stoet gesleepte zweefvliegtuigen was 80 KM.

Nadat Churchill reeds op 6 Juni verklaard had, dat het geheel alleszins tot tevredenheid was verlopen, hoorde men den dag daaropvolgende, dat de luchlandingstroepen met vanuit zee gelande eenheden contact hadden gekregen. Gisteren verklaarde Montgomery: „Het gaat schitterend!” terwijl het communiqué van heden gewaagt van gestadigen vooruitgang langs het heele front. De geallieerden beheerschen de lucht, ze hebben in 3 dagen 27.000 vluchten ondernomen ten koste van slechts 291 vliegtuigen, een verlies van rond 1 %.

Probeert men te gissen naar de strekking van de operaties, dan schijnt de vernietiging door luchtbombardementen van alle(!) bruggen over de Seine tusschen de monding en Parijs te wijzen op de bestemming van die rivier tot flankdekking, d.w.z. beperking van de actie, althans voorloopig, tot Normandië. Men vergete echter niet, dat de schaker in het begin van de partij eerst pionnen-zetten doet, teneinde de stukken geleidelijk in het spel te brengen. Moeten wij de verrichtingen in Normandië slechts als openingszetten beschouwen, of als „de Invasie” zelf? Ziedaar wat ook de Duitse legerleiding zich moet afvragen. Hierom de aarzeling bij het in den strijd werpen van haar machtsmiddelen: de Luftwaffe was op 6 Juni haast heelemaal afwezig, de legerreserves verschenen pas gisteren in grooter getale ten tooneele. Men schat ze heden op minstens 10 divisies. Deze terughoudendheid is maar al te begrijpelijk. Reeds op 7 dezer hoorde men uit neutrale bron over een machtige geallieerde vloot in de Middell. Zee, tusschen Toulon en Corsica. Gisteravond waarschuwde het Alg. Hoofdkwartier de visschers tusschen Noorwegen en de Golf van Biscaye een week lang niet uit te varen. Er zullen dus wel binnenkort nieuwe landingen in Zuid-Frankrijk en/of „ergens” aan de Noordzee volgen. Dat deze waarschuwing ook door de Duitschers niet in den wind wordt geslagen blijkt uit de haast waarmede elitetroepen als de „Hermann Göring”-divisie, heden naar de Holl. kust werden overgebracht.

Als de eerste zet van de groote schaak-partij moet men feitelijk beschouwen de hervatting, half Mei, van het geallieerde offensief in Italië. De opperbevelhebber Generaal Alexander, zei het zooveel woorden: „Ons is de eer te beurt gevallen de eerste aanval van de algemeene actie ter bevrijding van Europa te ontketenen”. In ononderbroken gevechten werden de „onneembare” stellingen bij Caissino en de Adolf Hitler-linie genomen, de vereniging met het bruggenhoofd bij Anzio geforceerd, Rome werd bevrijd en, naast Viterbo, 70 KM ten N. van Rome, werd de moderne haven Civitá Vecchia veroverd. Slechts langs de Adriatische Zee werden de geallieerden door het hoofdmassief van de Apenijnen, den Gran Sasso d'Italia, tegengehouden. Toch is ook hier het front, na een verstarring van 5 maanden, heden in beweging gekomen. De Duitschers moeten zich ook daar terugtrekken, om de dreigende omsingeling uit het W. te ontloopen. De verslagen Duitse legers bevinden zich over de heele linie op de terugtocht. In nog geen vier weken bedragen de Duitse verliezen in Italië ruim 70.000 man. Wat is er overgebleven van de Duitse sprookjes van den superieuren Duitschen grenadier en van den centimeteroorlog der Angelsaksen?

BIJ INVASIE: KALM BLIJVEN EN UW PLICHT DOEN!

FIETSENDIEVEN.

Ook in Hilversum hebben Duitse soldaten eigenmachtig fietsen gevorderd. Zij hielden daartoe fietsende burgers aan of gingen naar stallingen waar zij fietsen vorderden.

Zij werkten voor eigen rekening, maar de schuldigen waren niet te achterhalen. — Indien fietsen gevorderd worden moet een volledige verklaring aan de eigenaar worden afgegeven. Het is van belang dat iedereen dit weet.

Wij hebben, behalve voor de officieele door de burgemeesters uitgevoerde dieverij van fietsen, te waken voor clandestiene roovers.

ZOO KOMEN ZE TE PAS.

Een bus, rijdende op de lijn Udenhout—Tilburg, werd kortgeleden door drie landwachters gesommeerd te stoppen. Toen dit naar den zin van deze „heeren” niet snel genoeg geschiedde, schoot men zonder pardon op de bus. Ze hadden pech. In de bus bevonden zich twee Duitse officieren, die de bus verlieten en op grond van het feit, dat er geschoten was op leden van de weermacht de geweren in beslag namen en gelastten de daders mee te gaan. Zoo komen ondeskundige politiemannen te pas.

ONZE BEVRIJDING NADERT HOUDT MOED!!

dat op den avond van Dinsdag 6 Juni een aantal in Deutsche uniform gekleede vrijheidsstrijders, uit de gevangenis aan den Noordsingel te Rotterdam, 17 politieke gevangenen, waaronder Ds. J. D. van Ginhoven, hebben bevrijd, die allen behoorden tot een proces, waarin het doodvonnis van velen van hen vaststond;

dat te Groningen bij een overval op een drukkerij van bonkaarten een buit werd behaald van ruim 130.000 bonkaarten.

dat te Dinteloord en te Brummen eveneens door overvallen belangrijke hoeveelheden bonkaarten en rantsoenen in handen van onze nationale organisatie zijn gevallen;

dat Ds. F. Slomp, de om zijns werks wille algemeen geachte predikant, die te Ruurlo door de Landwacht was gearresteerd, door gewapende verzetsmensen uit de gevangenis te Arnhem is bevrijd. 17 bewakers en de waarnemend directeur van de gevangenis werden daarbij verrast en in een cel opgesloten;

dat uit de marechaussee-kazerne te Arnhem een arrestant wist te ontkomen, die met een vork vier deuren forceerde;

dat te Staphorst en te Zuidveen gemeente-veldwachters door de „Grüne“ zijn gedood;

dat te Rijswijk een ernstige brand fabriekscomplexen van de firma Pander, waarbij vliegtuigonderdelen werden vervaardigd, heeft verwoest. Deze firma had juist, na de bombardementen van de Engelsen zeer belangrijke opdrachten der Duitschers geaccepteerd;

dat te Hilversum commissaris Rijenga, die geweigerd had het hem toebedeelde contingent Landwachters op te leiden, is gearresteerd;

dat onafhankelijk van de S.D. thans de „Einsatzgruppe Alfred Rosenberg“ werkt om de Joden op te sporen;

dat het gezin van Rauter in een zwaar bewaakt huis, Ernst Casimir-laan 23, Arnhem, woonachtig is;

dat te Arnhem het St. Elisabeth-gasthuis door de Duitschers is ontruimd, omdat het te dicht bij de spoorlijn lag. Thans is het gemeenteziekenhuis gerequireerd, waarvan veel personeel onderdook, omdat het weigerde voor de Duitschers te werken;

dat in de dagen op en om Pinksteren 85 locomotieven door aanvallen van de R.A.F. onbruikbaar werden gemaakt. Dit is 10% van de in Nederland nog aanwezige locomotieven;

dat te Amsterdam uit diverse winkels in de week vóór Pinksteren meisjes werden weggehaald ten behoeve van Wehrmachts-bedrijven, o.a. Fokker. Het staat vast, dat men aldaar voor den arbeidsinzet gebruik maakt van het telefoonboek;

dat de Rijkscommissaris heeft overwogen de algemeene amnestie voor onderduikers af te kondigen en dat zijn „goede“ bedoelingen zijn afgestuit op den onwil van andere instanties;

dat de Duitschers een systeem overwegen arbeiders uit Deutschland geen verlof meer te geven maar hen door arbeiders, die nog niet werden gedeporteerd, te vervangen;

dat in de bevrijde gebieden op Nieuw-Guinea een aantal inland-sche gepensioneerde militairen en ambtenaren werden aangetroffen, die tijdens de bezetting van de Japanners geen salaris

Vervolg van pag. 4

heer Van Boeyen aangezocht en deze heeft zich daartoe bereid verklaard, als Minister van Algemeene Zaken in het kabinet te blijven, zoodat het bij voortduring profijt kan trekken van zijn ervaring en deskundigheid. Voorts zijn eenige zaken, die tot nu toe onder Binnenlandsche Zaken ressorteerden, naar Algemeene Zaken overgebracht. Tot Minister van Binnenlandsche Zaken is benoemd Mr. J. A. W. Burger, die sedert Augustus van het vorige jaar als Minister zonder portefeuille deel uitmaakte van het kabinet. Minister Burger is voorts belast met zaken als de perszuivering, één en ander in aansluiting op en ter voortzetting van de taak, die hem was toevertrouwd met betrekking tot de terugkeer en het herstel van het burgerlijk gezag in Nederland.

hadden ontvangen, omdat zij tot iederen prijs weigerden voor hen te werken;

dat te Maartensdijk voor de derde maal het distributiekantoor is leeggehaald;

dat op 29 April te Ulecoten 100.000 kg. geperst en 80.000 kg. los stroo der Deutsche weermacht is verbrand;

dat één der laatste weerstandstrooken in Nederland loopt pl.m. over Oldenzaal, Enschede, Boekelo, Haaksbergen, Neede, Eibergen. In verband hiermede is het vliegveld Twente belangrijk uitgebreid;

dat de Nederlandsche vloot weer een nieuwe duikboot rijker is gestrekt met een detachement mariniers dat uit Amerika is gearriveerd;

dat in België in de maand April 118 daden van sabotage op de spoorwegen werden gedaan;

dat in de provincie Henegouwen patriotten een waterviaduct hebben opgeblazen, waardoor een kanaal over 18 km. leeg liep en de hoogovens stil kwamen te liggen;

dat op het eiland Kreta, door een Engelsche commando-patrouille bestaande uit officieren, de generaal-majoor Kreife der 22ste pantserdivisie gevangen werd genomen en op een oorlogsbodem weggevoerd;

dat de Nederlandsche vloot weer een nieuwe duikboot rijker is geworden, die den naam van „Zwaardvisch“ kreeg, 1580 ton meet en met 50 koppen is bemand; Prins Bernhard deelde mede, dat onze vloot reeds 30 vijandelijke schepen, metende 180.000 ton, tot zinken heeft gebracht;

dat in Denemarken op 23 Mei een radiostation is opgeblazen en een groote houtzagerij door brand werd verwoest;

dat in Noorwegen op 27 Mei een elektrische apparatenfabriek te Oslo in de lucht vloog;

dat Amerika, sinds het in oorlog is, geproduceerd heeft: 160.000 vliegtuigen, 225.000 stukken geschut, 130.000 tanks, 1.300.000 vrachtauto's en 31.000.000 ton scheepsruimte;

dat de partizanen in Yoego-Slavië in Mei vernielden: 50 treinen, 4 spoorbruggen, 3 stations en 160.000 liter benzine.

dat in Frankrijk in de laatste week van April 500 sabotagedaden werden uitgevoerd, waarvan 200 op de spoorwegen;

dat de illegale actie in Weenen zeer actief is, razzia's voortdurend worden gehouden en dat in de bergen sterke partizanen-activiteit heerscht;

dat het Poolische vrijheidsleger een kwart-miljoen man sterk is;

dat in Frankrijk in de vier jaren van den oorlog pl.m. 80.000 politieke gevangenen zijn gefusilleerd;

dat het Russische leger tot nu toe vanuit Engeland een lading van één en een kwart miljoen ton scheepsruimte aan oorlogsmateriaal heeft ontvangen, voor een gezamenlijke waarde van 80 miljoen pond Sterling; er werden tusschen 1-10-'41 en 31-3-'44 geleverd: 5030 tanks en 6780 vliegtuigen;

dat de olieproductie in de Roemeensche olievelden bij Ploesty tot 25% is teruggelopen;

dat te Berlijn in Maart 74 fabrieken beschadigd zijn, waaronder Siemens-Halske;

dat te Wormerveer het gemeentehuis in vlammen is opgegaan en dat dit juist geschiedde op Donderdagmiddag 1 uur, toen er naar den regel proefalarm bij de brandweer gegeven werd. Men vermoedt dat dit sabotage is. Hoe is het mogelijk!

dat het pamflet „Wachter, wat is er van den nacht“ door „Volk en Vaderland“ is geprezen. Dit doet ons veel genoegen.

DOVAZA. BEDANKT VOOR GRATIS MATERIAAL.

VERANTWOORDINGEN.

SZ 25; NH 100; 188,75; Pet 25; Kap 25; Deo 25; Geo 25; DDD 90,75; GW 10; Pro P; Roko; UK 50; Henk 100; Grace 50; Neg 34,50; ES 12,50; Cats 50; SRC 50; JJJ 10; KS 10; Ome 7; Suze 22,50; CMX 7,25; 51,50; AW 5; DON 100; WSB 5; 16 J 25; E 5; K 19; Clemy 10; YY 10; KK 15; MK 10; PR 50; Gre 4; Tab 4; CAS 17,50; BVB 10; Suze 22,50; LB 30; MP 43,70; OZO 40,25; Onk 5; BWA 2,50; BDGVJH 50; VM 10,50; SN 22,50; 10; VDJ 10; F 25; Hend 22; D 400+50; Alex 106; Schop 600.